

meie Gestiinaal, nenda kuida praegogi weel on. Reed 8 prausti jaud on: Allutagguse Ma, Birro Ma, Järwa Ma, Harjo Ma hommiko pool, Harjo Ma louna ja õhto pool, Ma-Eänema, Ranna-Eänema ja Sare-Eänema; — nende 8 prausti jaus on 45 kihelkonnad. — Allutagguse maal on 4 kihelkonnad: Waiwara, Jõwwi, Lugganusse ja Niggola kihelk. Birro-maal on 6: Rakwerre, Jakob, Maria, Simona, Haljala ja Kadrina kihelkond. — Järwamaal on 7: Koero, Petri, Maddise, Umbla, Järwa Jani, Vaide ja Türr, kihelkond. — Harjomaal hommiko pool on 6: Harjo Jani, Türr, Kusalo, Jõeletme, Jure ja Kõsse kihelk. — Harjomaal louna ja õhto pool on 6: Haggeri, Kapla, Niissi, Keila ja Maddise-Niisti ja Põtkülla (nende 3 kihelk. on üks õppetaja) kihelkond. — Ma-Eänemaal on 5: Merjama, Wiggala, Mikhli, Kullama ja Lihhola kihelk. — Ranna-Eänemaal on 6: Keddala, Martna, Niggola, Hapsalo, Karrusna ja Hannela kihelkond. — Sare-Eänemaal on 5: Keina, Pühaleppa, Koiki, Noarootsi ja Wormsi kihelkond.

1796 aastal, 28. Dalwe ku p. (Nowembri) käskis kaddund Keisri herra Paul I., meie sure Keisri herra isä, Talliina ja Niamale jälle need endised seadused anda, ja sai ka sest aiaast meie Kunstoriummi Sikkertär, krono poolt, palka.

Ja mõnda aastaid hiljamine, 1802 aastal, ehitas kaddund Keisri herra Aleksander I. Tartoliinas sure koli, kus ka kiriko-õppetajad piddid omma waimolikko ammetiks õppetud sama, agga siiski läks surem hulk neist weel ueste Saksama sure kolide peäle õppima, senni kui Keisri herra poolt käsk tulli et agga lubba olli meie Maal neid kiriko-õppetajaks wallitseda, kes kolm aastaid Tartoliina sure koli peäl ollid õppimas olnud. — Sel aial olli sure kolide Jummalanna õppetajatele mitte se usk, mis Lutterusse õppetust mõda aina üksi Piibli-ramato peäle piddi raiatud ja kinnitud ollema, waid nemmad toetasid ennast ka liaste omma ennese mele ja moistusse, omma tarkusse ja hea kombede peäle, unnustades, et meie keik, maast maddalast, pattused olleme, kes ei sa õigeks Jummal ees ilma Jesust Kristust — nenda kuida meie praegogi weel surema ja maddalama rahwa suggo seas neid leiame, kes arwawad isseennast õigeks moistwad Jummal ees omma hea kombede läbbi — agga isseennast petwad. — Agga Jummal teab küll, kuida temma omma innimesse-lapsed rumalussest ja patto-unnest üllesärratab ja neid omma taewa rigi lasteks ülleskäswatab; temma karristab neid, et peawad omma nõdrust tundma ja ommad süddant ja silmad temma pole pöörma,